

אור הנר

עזר: נדיה אטון

דבר העזר

"ויעל אהרן הכהן... וימת שם... בחודש החמישי באחד לחודש" (מסעי ל"ג, ל"ח)

השבת אי"ה נקרא שתי פרשיות פרשת מטות ופרשת מסעי.

בפרשת מסעי התורה מתארת את מיתת אהרן הכהן, שאירעה ביום א' אב.

נשאלת השאלה: הרי בכל התורה לא מצינו על שום צדיק מתי חל יום פטירתו, ורק אצל אהרן הכהן נזכר שיום הילולתו בראש חודש אב, ומדוע רק על אהרן נזכר בפירוש מתי תאריך ההילולה שלו?

מבאר הרב הקדוש ה"שפת אמת" זיע"א (תר"ס ד"ה כתיב) שאהרן נפטר בראש חודש אב להגן בזכותו על החודש הזה - חודש אב, שבחודש זה אנו מציינים את חורבן הבית שנחרב בגלל שנאת חינוס, ואהרן שכול כולו היה אהבת חינוס זכותו יכולה להגן עלינו.

לכן מדגישה התורה את יום ההילולה של אהרן הכהן, ללמדנו להיות מתלמידיו של אהרן ולהרבות באהבת חינוס ובמיוחד בחודש זה בו אנו מציינים את חורבן בית מקדשנו.

מעשה באדם אחד שישב על הארץ וקונן על חורבן הבית, וניגש אליו אחד וביקש עזרתו, אמר לו המתן לי עד שאגמור את ה'קניות', אז אתפנה לשמוע את אשר בפך. אמר לו הרב הקדוש רבי מאיר מפרימישלאן זיע"א: "מה לך לבכות על החורבן אם בידך לבנותו, עסוק בגמילות חסדים, הרבה באהבת חינוס המקרבת את הגאולה, ורק לאחר מכן חזור לבכות על בית מקדשנו ותפארתנו שנחרב".

בנביא ישעיה (נ"ב ג) ישנו פסוק שמנבא על החורבן: "כי כה אמר ה' חינוס נמכרתם ולא בכסף תגאלו", מרן החיד"א מבאר פסוק זה באופן נפלא: בעוון שנאת חינוס נמכרתם והלכתם לגלות, אך לא בכסף - בזכות קיום שאר מצוות תגאלו אלא רק

המקדש בימיו כאילו נחרב בימיו, בימנו כנראה ישנה עדיין שנאת חינוס לפחות כמו בדור שנחרב בית המקדש, ובעקבות כך אנו עדיין לא זוכים לראות את בית המקדש השלישי, אבל יש גם תקווה: דור שיבנה אהבת חינוס - הוא שיביא את הגאולה, וזוהי העבודה המוטלת עלינו.

פעם נכנס אל החזון איש נער חילוני, בעל מראה לא שגרתי - שיער ארוך עם קוקו גדול, לבוש עם גופיה, ומדבר דיבור זול ממש. הסובבים נעו באי נוחות, אך החזון איש קם לקראתו בחיוך רחב, לחץ את ידו בחום והזמין אותו לשבת.

הנער ישב, והחזון איש שוחח עמו בעדינות, שאל לשלומו, במה הוא עוסק, ומה מעניין אותו.

בסוף הפגישה, כשיצא, שאלו את החזון איש: "כבוד הרב, איך קיבלת אותו כך בחום, כשברור שהוא רחוק כל כך מדרך התורה?" ענה החזון איש: "אם יש אש קטנה בלב - נשיפה קרה תכבה אותה. אבל נשיפה חמה של אהבה - יכולה להצית אותה מחדש!!!".

בעם ישראל ישנם אנשים עם מגוון של דעות ומגוון השקפות חיים, עלינו לזכור שזה ששונה מאיתנו הוא אינו אויב שלנו אלא אוהב שלנו, ועלינו לאהוב אותו ולקרב אותו, גם אם זה נורא קשה לנו, וגם אם אנו חושבים ואפילו בטוחים שהוא הטועה.

דווקא בימים אלו - נזכה להוסיף אור - במילה טובה, באוזן קשבת, בחיוך, בלימוד תורה ובאהבת חינוס, ונבנה עוון לבנה בבית המקדש השלישי.

ויהי רצון שנזכה כולנו לראות בשוב ה' ציון ברחמים בביאת משיח צדקנו ובבנין בית המקדש, אמן שבת שלום וחודש טוב ומבורך.

על ידי שתרבו באהבת חינוס (מדבר קדמות), (באר הפרשה).

מסופר על הגאון הגדול רבי חיים סולובייצ'יק מבריסק, שמלבד היותו גדול בתורה היה נואם תקיף נגד ההשכלה, פעם אחת הוא פגש פעם ברחוב אחד מהמשכילים המפורסמים, שנלחם בגלוי ביהדות.

כשראה אותו רבי חיים - רץ לעברו, חיבקו ואמר לו: "שלום עליך, ידידי היקר!" המשכיל נדהם ושאל: "כבוד הרב, אתה

יודע מי אני? אני נילחם בדרככם!" ענה לו רבי חיים: "בוודאי שאני יודע. אני אומנם שונא את דרכך, אבל לא אותך, אותך אני אוהב. אתה אחי, ויהודי יקר. על זה לא שוכחים את אהבת האחים שבינינו". אהבת חינוס אמיתית הינה גם כשיש פערים אידיאולוגיים. (מתוך הספר תולדות רבי חיים מבריסק)

בכל שנה, כשמתקרבים ימי בין המצרים, לבו של יהודי מתכווץ. לא רק על מה שאיבדנו - אלא גם על מה שעדיין חסר: אהבת אחים, עין טובה, ולב שמרגיש את השני באמת.

חז"ל אומרים: "כל דור שלא נבנה בית

אי"ה מידי יום שלישי מתקיים שיעור תורה מפי הרב נדיה אטון

בבית הכנסת דינת מרים רחוב נחמן אביגד 2 באר שבע בשעה 20:15 בברכת ברוכים הבאים

דבר תורה לסעודה שניה

אור החיים הקדוש

"ואלה שמות האנשים למטה יהודה כלב בן יפונה"

(ל"ד, י"ט)

שואל האור החיים הקדוש: מדוע בכל השבטים התורה אומרת "נשיא" חוץ מהשבטים של יהודה שמעון ובנימין? (האור החיים הקדוש הביא את תירוץ רבנו ניסים גאון עיי"ש תירצו). האור החיים הקדוש תירץ: אצל כלב בן יפונה לא נאמר נשיא, משום שיש בכך פחיתות לכבוד המלכות שעתידה לצאת ממנו, שהוא משבט יהודה שעתידה לצאת ממנו מלכות בית דוד.

וגם אצל בנימין לא ראוי לומר נשיא, משום שמבנימין מתחילה המלכות בישראל שהוא שאול איש ימיני, שהיה המלך הראשון על ישראל.

ולגבי שמעון מסכים אור החיים הקדוש לטעמו של רבנו ניסים גאון, שלא קראו נשיא משום מעשה זמרי.

דבר תורה לסעודה ראשונה

"נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים" (ל"א, ב)

רבים מחכמי ישראל תוהים על הוראה זו שניתנה למשה ושואלים מדוע נצטוו משה ורבו קודם מותו להילחם במדיינים דווקא? הסביר זאת הגאון רבי שמחה מדווינסק בספרו "משך חכמה": לולא נלחם משה במדיינים, היו אנשים חושדים בו שבגלל שהותו הממושכת במדיין ונישואיו עם בת יתרו, כוהן מדיין, נשא פנים למדיינים ולא נגע בהם לרעה - כפי שנהג כלפי כל שאר אויבי ישראל. משום כך ציווה ה' למשה, שינקום לפני מותו "נקמת בני ישראל מאת המדיינים", ובכך יסיר מעליו לזות - שפתיים וחשדות של נקיתת איפה ואיפה בעם...

"ואהרן בן שלש ועשרים ומאת שנה, במותו בהר ההר"

לכאורה, מיותר לציין בפסוק זה, שאהרן מת "בהר ההר". שהרי בפסוק הקודם נאמר: "ועל אהרן הכהן אל הור ההר... וימת שם"! אלא - אומרים חכמי ישראל: הפסוק שלפנינו הוא סיום פרשה: ולכן נמנע הכתוב מלסיים את הפרשה בדבר רע ("במותו"), והוסיף כאן את המלים "בהר ההר" - פרט שכבר הוזכר בפסוק הקודם. בדרך זו - אומרים חכמי ישראל - עלינו לנהוג בכל שיח ושיג, שאנו מקיימים עם הזולת. ובמידת האפשר נימנע מלסיים את דברינו בבשורה רעה או בתחזית עצובה, המשאירה טעם מר אצל השומע: אלא נשמייע בסיום הדברים מילות עידוד ותקווה טובה. שכבר אמרו חז"ל (ברכות י"ב, ע"א) "הכל הולך אחר החיתום".

דבר תורה לסעודה רביעית

רבי אלעזר אבוחצירא זיע"א ה"בבא אלעזר"

הרב אלעזר אבוחצירא זיע"א נולד ביום ד' אב תש"ח ונפטר ביום כ"ז תמוז תשע"א הרב היה נצר למשפחת אבוחצירא. בנו של רבי מאיר נכדו של רבי ישראל אבוחצירא, בבא סאלי. הרב נולד בעיר ריסאני במרוקו. לאביו רבי מאיר אבוחצירא ולאמו הרבנית שמחה. התייתם מאימו בצעירותו. למד בישיבת תומכי תמימים שבקזבלנקה, ואחר כך עלה לארץ ישראל, משפחתו התיישבה בעיר אשדוד. הרב למד בישיבת הרמב"ם בתל-אביב. אצל ר' אברהם חפוטא זצ"ל. לאחר מכן עבר לישיבת פורת יוסף. אביו נפטר בחול המועד פסח, זצוק"ל. לאחר פטירת סבו, בבא סאלי זצוק"ל. הקים הרב את חצרו בב"ש לשם הגיעו אליו ליעוץ וברכה מכל הארץ ומכל העולם. בכל לילה היה הרב מקבל אליו אנשים בסובלנות. כמות גדולה מאוד של אנשים היו מגיעים. האנשים מחכים שעות. וזאת על מנת לקבל את ברכת הרב או הייעוץ בשמחה.

בכל שנה ביום כ' טבת ערך הרב הילולה לכבוד הקדוש רבי יעקב אבוחצירא זיע"א. הרב היה צם בכל ימי הסליחות. אנשים רבים סיפרו על המון מקרים שבהם היו מגיעים לרב זצ"ל וקיבלו את ברכתו ונושעו.

במוצאי שבת ויום ראשון יום הילולתו זיע"א

דבר תורה לסעודה שלישית

פניני הבן איש חי

"וכבסתם בגדיכם ביום השביעי וטהרתם ואחר תבואו אל המחנה"

נאמר בפרשה: "וכבסתם בגדיכם ביום השביעי"

(יום שבת).

ונשאלת השאלה איך אפשר לכבס בגדים ביום השביעי - יום השבת?

על דרך הרמז ניתן לבאר, שהפסוק מדבר כאן על כל בגד רוחני של האדם. ומודיעה לנו התורה הקדושה, שחייב כל יהודי ויהודי לכבס את בגדיו הרוחניים מכתמי העוונות שדבקו בהם כל השבוע, עד שישבו הבגד להבהיק בניקיונו כמו שהיה קודם החטא. הזמן הראוי ביותר לכבס את הבגדים הוא "ביום השביעי" - יום השבת - שאז בני ישראל בטלים ממלאכתם, ואז בעצם יש זמן ללמוד מוסר תורה וגמרא הלכות וכדו', ויש להם פנאי להתבונן בדרכיהם ולקבל על עצמם ללמוד עוד ועוד עד שיהיו יראי חטא בעזרת ה'. ואין כיבוס לנפש יותר מן התורה הקדושה כי על ידי לימוד התורה יגיע לידי התעוררות ושמירת המצוות כראוי.

לכרבה והצלחה

שיר בת אושרת
בן ציון בן מידב
אלג'דיה בת מרים
מרים (מיד)
בת דות

לכרבה והצלחה

מרדכי ויפה
מודנו זב"ב
ליאור ושיר
מודנו

לכרבה והצלחה

שירן נועה
בת אסתר
יעל ד"ל בת
אורה תחי
תנצבה

לכרבה והצלחה

לאה בת
סוליקה רביבו
ז"ל (הי"ד)
תנצבה

לכרבה והצלחה

חנה בת חפסה
יעית בת רחל
תנצבה

דיון משפחתי
עם הרב יצחק זילברשטיין

שׁו"ת עם הרה"ג
הרב אורן נזרית

שאלה: חתן ובר מצוה שקנו בגדים חדשים האם מברכים שהחיינו כשלובשים אותם?
תשובה: חתן שמתחתן בימים אלו מברך על הטלית שהחיינו, וכן נער בר מצוה, מברך על הבגדים שלו שהחיינו.
ויש להקל גם לבני המשפחה שקנו בגדים חדשים לכבוד השמחה שיברכו שהחיינו, שהיא כמו מצוה עוברת, (ועוד) "ל שהרי יש הרבה אנשים בשמחה שלא ראה אותם שלושים יום ומברך עליהם שהחיינו, ויעיין באו"צ ח"ג עמוד רלד).

תשובה: בימי בין המצרים יש להימנע מלהביא יין נוסף לשולחן, שלא יצטרך לברך הטוב והמטיב בימים אלו שדינו כמו שהחיינו, (אלא שברכת שהחיינו מברך ביחיד וברכת הטוב והמטיב מברך רבים, שהטעם שלא מברכים שהחיינו הוא משום שמחה (הלכות קטנות ח"ב סימן קע"ה), אומנם אם נזדמן לו לברך כגון: שיושב בשולחן ושותה יין והביאו לו עוד יין לשולחן יכול לברך הטוב והמטיב.

אולם בשבתות שבתוך ימי בין המצרים יכול לברך לכתחילה הטוב והמטיב (הלכה ברורה סימן קעב) גם לרבינו האריז"ל שאין מברכים שהחיינו בשבתות בין המצרים, רק בשהחיינו נהגו והבו דלא להוסיף עלה.

ישו"ת עם הרה"ג
הרב בנימין חותה

שאלה: סעודת מצוה המותרת באכילת בשר ושתיית יין בתשעת המים האם מותר גם למלצרים לשתות יין בסעודה זו.

תשובה: מותר לתזמורת ולצלמים ולמלצרים לאכול בשר בסעודה זו וכן לעובדי המטבח בזמן הסעודה. אבל לשוטף הכלים אם השטיפה נעשית לאחר סיום הסעודה אסור באכילת בשר אבל אם שוטף תוך כדי הסעודה מותר באכילת בשר ושתיית יין.

שאלה: אשה בהריון שיש לה חשק בתשעת הימים שלפני ט' באב לאכול בשר האם מותרת לאכול בשר ומה הדין אם הריחה בשר כגון שהריחה בשר על האש ונפשה חשקה באכילת בשר.

תשובה: אם הריחה בשר כגון שהריחה בשר על האש תאכל חתיכת בשר שתִּישב את נפשה, ואם לא הריחה ויש לה חשק לבשר אם החשק גדול ורוצה מאוד, תאכל מעט כדי להרגיע את נפשה ואם החשק הוא קטן לא תאכל ותסיח את דעתה מכך.

שאלה: לנוהגים שלא לשתות יין בתשעת הימים, מי שאינו נרדם בלילה אלא רק לאחר ששותה כוס יין האם מותר לשתות יין בתשעת הימים שלפני ט' באב.

תשובה: מותר לאדם זה לשתות יין בימים אלו עד ערב תשעה באב, ואם די לו במשקה חריף אחר לא ישתה יין לצורך זה אלא ישתה מהמשקה האחר. לעיר במקום שאין אנשים אבל בעיר אין חשש כלל.

דודית
בת עמלי
יצחק בן ח
ענת אייל
בת מדיס

חיים לוי זב"ב
דון דבקה
הודיה לוי
אלמוג לוי
בן שולמית

נועה בת יפה
רעות עזיזה
בת רותי
דוד בן טטאניה

ברוך חי בן לאה
רחל בת שרה
מידה מרים
בת רחל
יוסף בן ויקטוריה

שירה
בת ציפורה
חיים בן זיוה

"משנכנס אב ממעטין בשמחה"

הלכות חודש אב

סיום מסכת שנזדמנה

סעודת סיום מסכת שנזדמנה בימים אלו רשאים כל המשתתפים בסעודה לאכול בה בשר, מפני שהיא סעודת מצווה, ואפילו מי שלא למד עימם יכול להשתתף עם המסיימים.

להאיט או למהר את קצב הלימוד

רשאי אדם למהר או להאיט את קצב לימודו כדי שיסיים את המסכת בימים אלו. אך אם סיים מסכת לפני חודש אב ומשאיר את הקטע האחרון לימים שאחר חודש אב, כדי לאכול בשר בסעודת הסיום, אין לסמוך על זה להקל כל כך (קיצור שו"ע חזו"ע עמ' ת"ו).

מסכת משניות

אדם שסיים מסכת משניות בהבנה ועיון עם ביאור רבינו עובדיה ברטנורא, אפשר לו להקל ולאכול בשר בסעודה שעושה לסיום המסכת, אך לו בלבד מותר לאכול בשר בסעודה זו.

בשר שנשאר משבת

בשר הנשאר מסעודות שבת יש אוסרים ויש מתירים לאוכלו בחול, ואין למחות במקלים, וכל שכן אם אוכלים בשר זה בסעודה רביעית שיש בה מצווה.

מקום חולי

במקום חולי לא גזרו חז"ל מנהגי אבלות ולכן: חולה אפילו שאין בו סכנה, יולדת בתוך 30 ללידתה, מינקת שאם לא תאכל בשר ייפגע החלב שלה, מינקת הסובלת מחולשה מותר להם לאכול בשר.

ילדים קטנים

מותר לתת בשר לילד קטן או ילדה קטנה אף לאחר ראש חודש אב (בין בשר עוף בין בשר בהמה), וילד שהגיע לגיל שנים עשרה וילדה מגיל אחת עשרה טוב להחמיר עליהם שלא יאכלו בשר בימים אלו.

שתיית יין

כל האמור לעיל הוא דווקא לגבי אכילת בשר, אבל שתיית יין לדעת הספרדים מותר לשתות יין בתשעת הימים (חזו"ע עמ' קע"ד) ויש מחמירים בכך מראש אב.

ים ובריכה בתשעת הימים

האם מותר ללכת לים ובריכה בתשעת הימים?

מראש חודש אב עד שבוע שחל בו ט' באב -

לדעת הספרדים מעיקר הדין מותר לרחוץ בים ובריכה בימים אלו, אמנם בימים אלו יש להיזהר ולהישמר מסכנות יותר מבשאר ימות השנה. ולדעת האשכנזים יש להחמיר.

שבוע שחל בו ט' באב -

לדעת הספרדים מותר ללכת לים או לבריכה (שאינה מחוממת) ולדעת האשכנזים יש להחמיר.

יום ט' באב -

יום צום תשעה באב אסור ברחיצה ולכל הדעות אסור ללכת לים או לבריכה.

(ילקוט יוסף ארבע תעניות)

מסיבת יום הולדת

מי שנולד בתשעת הימים ורוצים לעשות לו מסיבת יום הולדת ראוי לדחותה לאחר תשעה באב, אלא אם עושים דבר צנוע בתוך הבית, שזה נעשה לשם שמחים לשמח את הבריות, ואין לעשות תזמורת ושירים עם מוזיקה.

קניית בית חדש

בתשעת הימים מותר לקנות ולעבור לבית חדש אם צריך אותו לצרכיו ההכרחיים כגון שנגמר לו החוזה בדירה הקודמת בתשעת הימים, אומנם אם זה לצורך נוי והרווחה ידחה לאחר תשעה באב.

קניית רכב חדש

מותר לקנות רכב חדש אם זה לצורך פרנסתו, ואם לטיול בלבד יש להימנע מזה, אלא אם נזדמנה לו במחיר זול, ולאחר תשעה באב יש חשש שתתייקר (ילקו"י ארבע תעניות עמ' רל"ט).

אכילת בשר בתשעת הימים

מנהג ישראל שלא לאכול בשר (עוף ובקר) מיום שאחר ראש חודש אב עד יום ' באב.

פורץ גדר

מי שאוכל בשר במקום שנוהגים בו איסור פורץ גדר הוא וישכנו נחש (שו"ע סימן תקנ"א סעי' י"א) (פירוש המילים ישכנו נחש, הוא ראשי תיבות נידוי חרם שמתא).

אבקת מרק עוף בשרי

מותר לשתות מרק שנעשה מאבקת מרק עוף בשרי (חזו"ע עמ' קע"ד).

תבשיל שנתבשל בו בשר

תבשיל שנתבשל בו בשר, אם יש שומן בבשר, דין התבשיל כדין בשר ממש ואין לאוכלו בימים אלו, ואם אין שומן בבשר, מן הדין מותר לאכול התבשיל (ללא הבשר), אך נוהגים להחמיר אף בזה (שם עמ' קע"ב והערה ד').

סעודת מצווה

במקום מצווה לא גזרו חז"ל מנהגי אבלות ולכן מותר לאכול בשר בסעודות מצווה, כגון ברית מילה (אפילו שלא בזמנה, אומנם אם דחו ככוונה את הברית לאחר תשעת הימים אין לאכול בסעודה זו בשר), פדיון הבן, שבע ברכות וכדומה).

ברית יצחק

ברית יצחק שנוהגים לערוך בליל המילה אינה נחשבת לסעודת מצווה ואין לאכול בה בשר (חזו"ע ארבע תעניות עמ' קצ"ו, וכ"פ הרה"ג יצחק יוסף שליט"א בשיעורו בלוויין פרשיות מטות מסעי תשפ"ד).

בעלי ברית

המוהל, הסנדק ואבי הבן מותרים לאכול בשר בכל אחת מסעודותיהם שביום המילה אפילו שאוכלים לבד בביתם שכן הוא מקום מצווה (ילקו"י ארבע תעניות עמ' ר"ס)..

טעימת המאכלים

מותר לטעום תבשילים בשרים שהכינו לשבת, שנחשב לצורך מצווה, וכל זה דווקא שרוצה לבדוק אם חסר מלח או חסר איזה תבלין אחר אבל סתם לטעום אסור.